

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

caput decimum sextum. Quibus artibus Religiosi utriusque sexus ad
Calvinisticam Religionem vel libertatem potius fuerint petracti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

indiciis prodant. Quibus vos armis, & Calvinistæ, veteres illos hæreticos impugnabitis, ut Pepusianos, qui cum pane frumento; aut Aquarios, (quos Clemens Alexandrinus i. libro Stromatum aperte hæreticos appellat) qui loco vini aqua in hoc sacramento utebantur? Ut de aliis nihil dicam, qui pro vino lac, aut deniq; aliquid aliud substituerunt: quorum omnium error in idem incidit. Quia etiam ob hoc ipsum Calvinistæ à Lutheranis reprehenduntur, uti ex libro II. Theologiæ Calvinisticæ, & sequenti de duobus abstemiis historia videre est: quæ sic habet Cardinali Hosio, apud Imperatorem Ferdinandum Legati Apostolici munus obeunte, duo nobiles cum Iesuitis disputationem de cõmunionem Calicis susceperant. A quibus rogati (neuter enim vinum bibebat) quomodo Cœnâ suam celebrarent: unus respondit, se ex superintendentium consilio, aquam adhibere. Alter vero, Hoc, agebat, ego nequaquam à meis Pastoribus impetrare potui. Equidem Magdeburgenses in cõsiliûm adhibui, qui responderunt, si velim sanguinis Dominici fieri particeps, nullo modo me Calicem abstinere posse. Horum offensus pertinacia, Augustam profectus sum, ubi mihi idem fuit responsum. Periculum deinde in meo cubiculo facere volui, utrû vino uti possem: sed infusum omne reluctans stomachus rursus egressit. Re diu multumq; in Consistorio ventilata, tandem conclusum fuit, debere me quando Cœna celebraretur, Calicem quidem accipere, atque ori vinum admovere, tumque etiam si nihil de gluriam, fide tamen me Christi sanguinis futurum participem. O lepidum commentum! quod nescio equidẽ quomodo cum reali manducatione quam Augustanæ Confessionis homines fatentur, conciliari possit. Historiam hanc Rescius in Artheimicis suis de Trinitate recitat. Sed ad miseros nostros erroneos redeo.

Non multo post novæ istius religionis sectatores cum Manducatione sua è cavernis ac hortis longe ab hominum cõmmercio remotis, in publicum eruperunt, quamvis spiritum domi, uti agebant, in cubulis suis relinquerent. Inde vero magnæ cõtroversie inter Calvinistas ortæ sunt, quibusdam dicentibus, ad vitandam persequutionem, licere Missam accedere, modo animus integer & in veritatis cognitione firmus persistat; eoque externam illam actionem neminẽ debere offendere. Calvinus qui Genevam tanquam ad asylum confugerat, ibique tutus se continebat, acerbum scriptum contra perlonatos hos fideles, quos Nicodemitas appellat,

Anno MDXLV. edidit. Multi nihilominus in sententia sua persistebant, agentes, Domini solius esse cõscientiæ iudicare, ut cui soli interiora animi cognita sint ac contra rationem esse, Ecclesiam vix dum natam, quamque nihil magis quam silentium & secretum tutam præstet, præsentissimo periculo objicere, ac hostibus penitus exstinguendam ac proculcandam dare.

VI. Dubia porro hæc in omnibus fere eorum cõtibus ventilata sunt, nec leves inde contentiones ac simulates existerunt, ferventioribus eos qui ad Catholicas itarent Ecclesias increpantibus. Quocirca legatos in Germaniam, Helvetiam, ac Genevam miserunt, ut Theologos quid hac in re faciendum esset, consulerent. Quorû diversa fuerunt sententiæ Saxones enim, Licere, agebant, declinandi periculi causa Papisticis interesse ceremoniis, verum id quã potest rarissime faciendum. Calvinus è contra, cui aliena pellis vilis erat, Deo pure serviendum, & tam corpus quam animum ab omni idololatriæ labe purum servandum, recte, et si minus vere, monebat. Sic ergo incertiores quam antea redditi, ex miseris illis nonnulli hypocrisis velo utebantur, & corpus quidem ad Missæ sacrificium afferebãt, cor vero domi in cubiculo relinquebant. Alii vero Calvini sequuti consiliûm, & animi sui sententiam libere professi, novum illud Pseudomartyrologium nominibus suis & Actis longius fecerunt, ut infra videbis.

QVIBVS ARTIBVS RELIGIOSI VTRIVSQUE SEXUS ad Calvinisticam religionem vel libertatem potius fuerint pertracti.

CAPUT DECIMUMSEXTUM.

ARGUMENTVM.

- I. *Calvini Evangelio percrescente, multi utriusque sexus Religiosi monasticum habitum abiciunt.*
- II. *De quodam Monacho Dominicano, à Calvinistis ut religionem desereret tentato.*
- III. *De quibusdam qui Catholica religione ad seducendos alios abusi sunt.*
- IV. *In primis ut populum ad idololatriam perducerent.*
- V. *An illa vera fuerit idololatria.*
- VI. *Quæ idololatria est materialis, non formalis.*

Quemadmodum morbus omnes pravos corporis male affecti humores excitat; sic Lutheri illucina ac Calvinii rabies omnes eorum qui

exera Mundum quidem erant, nihil tamen minus quam Mundum reliquerant, affectus atq; animorum velut viscera commoverunt. Vix fama novæ hujus carnalis, ac tribus illis diis, Baccho, Cereri ac Veneri consecratæ religionis percerebuerat, quum male feriati quidam Monachi gaudio statim exsultabant, jam pro obedientia licentiam, pro continentia impudicos amplexus, pro paupertate divitias, pro carnis maceratione omne voluptatum genus sibi imaginabantur uniceq; desiderabant: eo q; tam gratæ rei nuncios obvis ulnis excipientes, abjectis cucullis, quæ cuiq; commodum erat è Monasteriis dilabebantur. *Vota hæc castitatis ac celibatû Calvinus animarum laqueos appellat, & totam antiquitatem desipuisse in eo dicit. Nec perfidie accusari posse qui jugum hoc abjecerint: quum quod hominibus placet, id Deus ipse irritum esse jubet. Quod si quis ante a quam adhuc in errore & ignorantia versaretur, obligatus fuerit; eundem jam veritatis cognitione illuminatum, istis superstitionis laqueis per Dei gratiam liberum esse.* Hoc modo Calvinus in Francia, ut antea Lutherus in Germania Religiosos ad pileum vocabat: quorum etiam plurimi donec secundum citarentur non expectabant, sed ad primam vocem cucullos, lacernas, interulas laneas, cinctus cânabeos, & unâ cum veste, ut Herodorus de feminis inquit, omnem pudorem ac honestatem abijciébât, oblieti illius quod S. August. ex D. Pauli verbis demonstrat, eos qui post castitatis votum conjugia contrahunt, latam illam viam quæ ad infernum ducit, ingredi. S. Bern. de Henrico apostata loquens, eos qui relicto religioso habitu ad carnis & sæculi sordes revertuntur, canibus ad vomitum redeuntibus comparat. *Addit, eosdem quum ob criminis enormitatem cum amicis & notis conversari non audeant, collectis velut sarcinis tamquam fugitivos hinc inde oberrare, & Verbum Dei, scilicet, prædicando, victum sibi acquirere.* Ex hoc hominum genere mirum in modum nova succrevit Ecclesia, obstetricante præcipue libidine, cujus explendæ spes ut ante Monasteria pæne solitaria reddiderat, sic præsens ac paratus usus novæ religioni velut trabali clavo affigebat. Quid quæris? Ex Apostatis repente evaserunt Apostoli. Nam ut persecutio martyres, sic hæresis apostatas facit. Ex hac materia Calvinus novam sibi suâ Ecclesiam ædificavit: cujus præcipuum veluti fundamentum carnalis erat voluptas. Raro enim castum aut pudicum reperias hæreticum, S. Hieronymo teste. Inlicita ista hætenus ad cælum per carnis intra formosæ amplexum mulieris mortifi-

cationem ascendendi via, mox infinitis trita fuit vestigiis. Idem religiosi homines è Monasteriis, noctu fere egressi (tenebras enim hoc hominum genus amat) Cruces ac Calices non raro secum asportabant, non quidem ut Crucem suam portantes, Christum sequerentur, sed ut feminæ alicujus aut puellæ conjugium hoc precio sibi conciliarent, ut à quorum nuptiis initio honestiores fere abhorrebant: unde fiebat ut non indotatæ modo, sed & infames ac prostitutæ à novi Evangelii Ministris passim ducerentur. Hæc illa esca est, omnium malorum causa: qua capti homines, in perditionis abyssum præcipitantur. Ut enim vix ulli sanctiores homines reperias quam eos qui in Monasteriis constanter perseverarunt; sic nulli peiores sunt quam qui religionem deseruerunt. Hi instar lampadum sunt, claro fulgore coruscanti; quibus extinctis nihil foetidius est magisq; putidum. Nullum quidem in retrahendis fugitivis laborem intermittebant religiosorum præfati; sed quemadmodum pulli ubi semel è cavea evolaverunt, revocantis vocem nõ exaudiunt, sic desertores isti omnes superiorum admonitiones spernebât, ac conatus eludebant. Horum exemplo mox alii atq; alii utriusq; sexus instigati, catervatim abjectis cucullis novo Evangelio nomen dederunt. Vxorem sibi Monachus; Monialis maritum quasi vitæ; aut vagæ libidini totos se dediderunt. Erât qui in Monasteria ac Conventus libellos passim ac schedas injicerent, quibus solitaria vita tradgebatur. In ipsa etiam Monasteria utriusq; sexus homines nonnulli irrepserant, qui libidinû flammis sub cœnobiticarum regularum cineribus hætenus occultas ac suppressas, steru suo excitabât: adeo ut mirum sit, quomodo simplices illæ columbæ à laqueis ubique positis & dulcissima voluptatis esca cavere sibi potuerint. Vnde factum est, ut Monachi ac Moniales sicut antea sub eodem religionis fuerant iugo, sic jam eandem quocumq; vellent modo vivendi licentiam amplecterentur; ac tam inter se quam cum aliis matrimonia contraherent. Ac velut Æsopica illa vulpecula, amissa cauda, omnibus persuadere conata est, ut & ipsæ grave & inutile, uti dicebat, pòdus abijcerent; sic etiam excucullati Monachi reliquos religiosos vehementer exhortabantur, ut & ipsi ad sepem, quod dicitur, suspensis cucullis, relictaq; solitaria vita, hominum cœtibus rursus se jungerent, ac quæ cæteri, Mundi negotia obirent, Dici certe vix potest quam variæ artes excogitatæ sint quum ad horum qui Monasteria deserue-

feruerant, excusandam, tum ad illorum qui remāserant, accendendam libidinem. Sed, ô Deus bone! quæ quæque curæ, sollicitudines ac miseriæ inde natae sunt? sub quibus novi illi conjuges, indissolubili monstrofae copulae catena illigati, miserabiliter gemebant. Non pauci eorum paupertate oppressi, vile opificium aliquod exercere, aut ruri opus facere, magnoque labore victum sibi acquirere coacti sunt. Hinc bibliopola, circumforanei, frivolarum, paedotribæ, & qui non homines existere videntur? Ad Ministerium vero tantum disertuli assumebantur. In Monialium vero ædibus multi Ministri nidulabantur, Deo dicatarum Virginum contubernio utentes. Testatur Cæjerus, duos se Pictavii vidisse, ob raptum ejusmodi non parum periclitantes. Norum est, Barro apud Lusignanos Ministro ex Monasterii cujusdam spoliis Monialem non illepidam prædæ cessisse, quam in Vasconiam ad bellum profectus, Maupererii deposuit. Similis præda Christiano Ministro Pictaviensi obvenit. At Bello loco, itidem uni ex Galliarum Ministris, bolus ex ipsis faucibus fuit ereptus. Hos tres Curia Pictaviensis tamquam raptores & sacrilegos condemnavit. Hæc illa turunda est, hæc ambrosia, tantopere à Rabelæsi discipulis & Calvinii sectatoribus desiderata. Monialium carnem ante omnia illi expetebant, ac veluti canes, unice vestigabant ac venabantur, facile ubi præda parata sibi esset, odorati. Quem vero odorem putrida hæc ac putida vasa spirarent, non difficile judicatu est. S. Greg. de velatam Religiosam alloquens, inquit, Quod si Ananias ob pauxillum argenti violato voto mortem meritus sit, quæ poenam illa mereatur, quæ Deum non argento, sed seipsum jam servitio ejus devora, defraudet. Hos ergo laqueos tam Lutherani quam Calvinistarum Religiosis, junioribus præsertim tendebant, ac veluti Catholicæ Ecclesiæ exsuviis novellam suam exornabant, scilicet. Sed ô puleram Ecclesiam, cujus fundamenta incestibus atque adulteriis innituntur! An vero ex Agare ista ulla alia quam spuria & Ismaelitica proles nasci potest? Certe illecebræ iste O Calviniana Synagoga, columnæ tuæ sunt: hi angulares tui sunt lapides, hæc ornamenta templorum tuorum, hæc lampades tuæ quarum lumen qui sequitur, in æternas abyssi tenebras descendit: hi doctrinæ tuæ sunt præcones, hæc novi vestri tubæ sunt Evangelii, ac vox non clamantium in deserto, sed civitates inflammantium, in provinciis ferentium discordias, regna & imperia evertentium, omnem denique pacem atque obedientiam ex Christiana Republica

profligantium. O dignum æterno igne hominum genus! ut qui discordiæ omniumque malorum scintillas per totum orbem sparsistis, & tam noxia incendia conflastis, & adhuc fovetis.

Vir bonus ac literatus mihi narravit, se quum ætatis anno xx. Lutetia Dominicanorum familiæ adscriptus degeret, à Porciano Principe, novam religionem sub primis civilis belli initiis amplexo, sæpenumero rogatum, quam ob causam tot tantisque donis à Deo ornatus (erat enim nobili prognatus familia) Monachalem habitum induisset: quæ si vellet abjicere, honorificum ipsi in aula sua locum fore sciebat enim huic à fratre majore natu nihil ex patrimonio quam gladium ac pallium relictum; quæ ille eum cucullo & Breviario commutavit. Quum frustra aliquoties surdum ad ejusmodi impugnasset, forte fortuna die quodam puellam idem cubiculum ingressam esse, quæ Princeps manu arreptam ad se deduxerit, his verbis eam compellans: Quæso te amica mea, ut in hac anima Deo lucranda operam tuam mihi præstes. Nec diu moratum cubiculoque egressum, sine ullo arbitrio utrumque reliquisset. Ibi se à puella delicias ejusmodi mirifice edocta, quum verbis tum gestibus, manu cõpressionibus aliisque modis tam vehementer fuisse impugnatum, ut nunquam in vita majorem tentationis impetum sustinuerit, diabolo & carne faces suggerentibus. Tandem reversum Principem, de novo rogasse, ut conditionem oblatam accipere vellet: se quidem omnia ipsius causa facturum. Tum redeunte quasi animo, se respondisse, Cum Deo super hac re se consultaturum. Re apud animum contrariis inter se affectibus distractum, omnes in partes versata, tandem se S. Pauli Apostoli consilium sequutum, quamprimum inde in Lotharingiam secessisse, & à Barensi Duce fuisse susceptum. Idem postea Theologiæ apud Santonas professor fuit, ac vitam Religioso dignam ad extremum usque spiritum egit. Hæc narrationem prolixius aliquando recitare volui, ut intelligatur quibus artibus hæretici eos quos causæ suæ utiles fore arbitrantur, captent. Quia enim doctis & ad gravia negocia idoneis hominibus destituuntur, necesse est ut eos à nobis velut suffurentur. Suffurari vero aut ad se pertrahere vix possunt, nisi ejusmodi voluptatum delinimentis, quibus nihil blandius est atque acceptius, insecutos. Alium novi vicinū mihi Nobilem, qui ut juvenem quendam Franciscanæ familiæ monachum à religiosa vita diverteret, pro cucullo, quæ ei auferrè jussit, thoracem ac chlamydem supponi jussit,

jussit, atque ita excucullato venustam juvenulam comitē addidit: quæ postea Crux ipsius fuit. Alium quendam ex Observantium, qui dicuntur, apud Burgalenses Ordine mulieres nonnullæ reformaræ ita sequebantur ac prensabant, ut nuda manicis ipsius brachia immitteret, multis cum suspiriis ac queretis, quod tam venustum, ut erat revera, ac valentem juvenem tam aspero habitu indutum viderent. Quin tanta erga miserum charitate afficiebantur, ut pro stramine cui aliàs incubare solebat, mollissimi sui lecti partem offerrent. Et his quidē artibus uterque ab Ecclesia fuit abstractus. Nam ejusmodi Religiosi tenui admodum filo adstricti, ægre intra claustrorum septa continentur, illud quidē mirum est, ex quatuorcentis Religiosorum millibus, à Luthero ac ceteris tam heresiarchis quàm hæreticis paucos tantum ad apostoliam fuisse pertractos. Sed & hoc admiratione nō caret, quod nostro sæculo tam multi, qui quum in vera sint Ecclesia, etiam in sæculo salutem suam operari, atque interim Mundi commodis uti possent, ultro voluntariæ, & perpetuæ servituti sese mancipant. In initio quidem Religiosi plerique à Calvino seducti, Monasteria non deserebant, sed eodem quo antea usi habitu, proveniibus suis fruebantur. Abbas Valentis in religioso habitu hæreseos rudimenta populo pro concione in Gallia tradebat, ut & frater ipsius Abbas Bonnevallensis. Quosdam metus, alios proventus Ecclesiasticos amittendi metus, quo minus Lutheranismum aperte profiterentur, continebat. Sacerdotes quamvis hæresin sinu foverent, Missam nihilominus celebrabāt. Sed vide hic execrabilem quorundam impietatem, sine ulla consecratione, aut verborum Sacramentalium prolatione sacra facient. Cujus impietatis Abbas Cleriacensis idēq; Oleronensis Episcopus accusatus, sese purgavit, ac deinde quoties suo modo missificaret, verba consecrationis alta voce pronuntiavit, non secus atque olim factum est, ut in S. Jacobi Liturgia notari, & ex iis quæ Iustinus Martyr in II. sua Apologia scribit, colligi potest. Idem apud Æthiopes Christianos adhuc observari ajunt. Ecclesia vero morem hunc abolevit, & verba illa consecrationis à sacerdote summissa voce profertur, ut magnum hoc mysterium nō ita dispalesceret, aut hac occasione profanaretur. Huic vero statuto simplicitas quorundam causam dedit. Quum enim pastores quidā verba quibus sacerdos corpus Domini nostri consecratur, memoria retinissent, & unus super prolato è pera pane eadē pronuntiasset, sta-

tim ad verba illa, *Hoc est corpus meum*, pro pane caro apparuit, sed is statim ab igne cœli delapsus fuit consumptus, illis sermonis usu per tēpus aliquod privatis. Hujus miraculi veritate cōperta, Ecclesie decreto statutum est, ut verba illa consecrationis à sacerdote summissa pronunciarētur, ne vulgo eis abutendi deret occasio. Isti vero personati Catholici multo pejus faciebant, panem non consecratū elevantes, & populo cōmunicantes. In Calvinistica Synagoga etiam hodie moris est, ut panis sine ulla benedictione, consecratione aut verborum prolatione communicantibus porrigatur. Quid, quod Calvinus verba consecrationis magica carmina & incantationes appellat? Quæ ejus affecta Viretus non minus venenato, sed novo convicio Magodiā vocat. Malo Minister, quæ Lutetia post conditum illud à lanuario mense Edictum, quod Calvinismo latissimam in Gallia fenestram aperuit, concionantem non semel audivi, jaçitare solebat, se decem aut duodecim annis Missam sine ulla panis consecratione celebrasse. Equidē minus rectè facturus mihi videor, si quod jam movi dubium sive questionem indecisam relinquam: utrum scilicet populus hostiam non consecratam adorans, & ex altarum sacerdotum manibus recipiens, idololatriā committat, aut defectus hic à Deo suppleatur.

In quo illud primo considerandum est, postquā sacerdos ab ordinario Pastore receptus aut missus est, communi omnium voce ac judicio pro legitimo ac rite ordinato sacerdote habendum, cui Ecclesiasticum ministerium secundum formam, gestus ac ceremonias ad unumquodque requisitas ac præscriptas, exercendi munus incumbat. Unde populus quantum ad legitimam sacerdotis vocationem seu missionem, nihil amplius indagare, sed eum qui à Superiori datur aut permittitur recipere tenetur præsertim si nullæ ad id munus necessariæ dotes in eo desiderentur, ipseque in externis idem fecerit, quod in officio isto quam optimè exercitati. At si idē suo arbitratu Pastores ac sacerdotes sibi eligat, unguis canis à lupi unguibus nihil discernens, culpæ expers non erit. Sic enim omnis generis homines, apostatas & alios, immo etiam qui sacerdotes nondum sunt, ad tam sacrum munus admittens, ut in Germania olim factum est, ubi à reliquo populo sublata scilicet cœlibatus lege, sacerdotes discerni vix possunt, ipse sui mali causa erit, ut qui legem atque ordinem à Deo proscriptum violant. Hanc ergo culpam sua ipsorum levitate vel credulitate potius contractam, sibi ipsis imputabunt.

Præterea si adoratio hæc facta sit cū omnibus conditionibus ac circumstantiis quæ actionem moraliter bonam, laudabilem ac meritoriam faciunt, quales sunt, locus, tempus, modus, ignorantia illa coram Deo & hominibus excusari potest, ut quæ facta sit secundum Ecclesiæ intentionem, quæ est, Christi corpus non aliter quam consecratum adorare. Hinc Theologi ad probandam omnium humanarum actionum tam bonitatem quàm validitatem, hanc regulam tamquam certum axioma tradunt: Omnes scilicet humanas actiones in materiâ debitam, aptam & convenientem, tempore ac loco opportunis incidentes, eaque forma ac modo quo par est exercitas, moraliter bonas esse ac vitio carere. Ut exempli gratia, recte dicimus, suam non alienam, ac licitis, non prohibitis diebus, messem demerere; & eleemosynam de suo, non de alieno, & ex charitate, non ex hypocrisis dare; in uno gradu nuptias contrahere, in alio abstinere; & si qua alia sunt ejusmodi, actiones bonas esse & laudabiles. Sic actio illa populi voluntaria, hostiam non consecratam quam tamen consecratam esse simpliciter credit, adorantis ac recipientis, bona est, in debitam ac requisitam materiam incidens, si non ex se, saltem ex eo quod humana potest apprehendere sapientia: quum hostia illa ceteris consecratis similis sit, & à sacerdote legitime ordinato in Catholica Ecclesia hora ordinario servitio seu sacrificio deputata, super altari consecrato, cum ornamentis gestibus, aliisque externis quibus Ecclesia in ea re uti solet ceremoniis, tractetur atque administretur. Quare actio hæc ex bona fide profecta, vitio atque errore caret, neque pro idololatria haberi potest.

VI. Idololatria verò, si qua hic est: materialis, est ut Theologi nostri loquuntur, non formalis, id est, in se quidem idololatria est, quum purus panis & vinum pro Christi corpore ac sanguine adoreretur; sed non in decepti populi intentione, qui pro suæ adorationis objecto corpus & sanguinem Christi habet, & neque hostiam quam sacerdos manibus tenet sine tacita illa & implicita conditione adorat, scilicet eorum illud tam grande mysterium ex Iesu Christi præscripto Ecclesiæque usurpata consuetudine peragendum esse. Neque est ut quis existimet, defectum hunc consecrationis à Deo occulta quadam & divina virtute suppleri: quum ut id credamus, nulla Dei promissio, neque ulla alia consecrandi formula quam quæ sacris illis ab ipso Christo prolatis verbis continetur, exstet: quæ quidem verba in Sacramentis id efficiunt atque operantur quod

significant, ex ore legitimum ac rite ordinatorum sacerdotum prolata. Ex quibus sequitur, nullam hic esse consecrationem, neque ejus defectum à Deo suppleri; qui tamen fidelium actionem natura sua vitiosam supplet, & intentionem probat, sacrificii ac Sacramenti effectus ad mensuram devotionis cuique applicans. Sed jam trium illorum, Galliarum nostrarum Reformatorum vestigia prosequamur, quibus apostatae illi ac desultorii Clerici aliquantulum nos abduxerunt.

QUOMODO CALVINUS GENEVAM SE
contulerit, quæque ibidem fecerit ac
gesserit.

CAPUT DECIMUMSEPTIMUM.

ARGUMENTVM.

- I. Calvinus relicto Pictavio, in Aquitaniam ad Rufum & Fabrum proficiscitur.
- II. Gulielmus Favellus primus apud Genevates rebellionis auctor.
- III. Calvinus de hinc inde vagatus, Genevam conce-
dit.
- IV. Tre videm Apostoli eodem ad Calvinum proficiscuntur.
- V. Calvinus rebus novis studens, Geneva ejectus.
- VI. Ratisbonam abit ad comitia imperii.

I. **D**VM duo illi præcursores, Bonus homo & Ramastator sive Consecrator, hæresi viam sternunt, & velut signo Scripturæ ex arce ostēso, classicum contra Ecclesiam canunt, ac homines passim in Gallia, Religiosos præsertim utriusque sexus ad pileum vocant, suæque cōspirationi quâ plurimos ab antiqua Catholica simplicitate ac pietate abstractos, innectunt: Calvinus ne Pictavii, re jam quam agitabat in apertum erumpente, comprehenderetur veritus, hospitis consiliū sequitur, & Neracum ad Rufum & Fabrum, de quibus supra, proficiscitur, ut unâ cum eis sub Margaritæ Navarræ reginæ præsidio lateret. Ait Beza, bonum illum senem, de Fabro loquens, Calvinum grato ac læto animo excepisse, quasi præfagientem ab hoc Ecclesiam in Gallias restauratum iri. Illud vero non dicit, Rufum à Calvino visitatum tamquam dominum à servo, quamvis non ignoraret eundem dum per Germaniam oberrat, Calvinum ministerio usum fuisse, quod cum narrantem plures à Rufo in literis